I. Godkendelse af dagsorden ()

Beslutning

Jens-Kristian Lütken (V) ankom til mødet kl. 13:30 under behandlingen af punkt 2. Laura Rosenvinge (A) og Helle Bonnesen (C) forlod mødet kl. 16:00 under punkt 10.

B-sagerne - punkt 14 og 15 - blev godkendt.

Dagsordenen blev godkendt.

2. Opfølgning på temadrøftelse om specialområdet -UDSAT SAG()

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning i mødet den 2.5.2018

Sagen blev udsat.

På udvalgsmødet den 18. april 2018 blev BUU præsenteret for data, fakta og faglige vinkler og perspektiver i tilknytning til specialområdet, dvs. de forskellige tilbud til børn og unge med særlige behov.

Formålet med temadrøftelsen var at introducere udvalget til forvaltningens arbejde med specialområdet og inklusion, herunder at give et overblik over de forskellige tilbud og baggrundsdata på området samt et overblik over politiske beslutninger og initiativer på området, herunder de vigtigste tendenser.

På mødet var der kun kort tid til en politisk drøftelse. Der er derfor mulighed for at tage en opsamlede drøftelse på udvalgsmødet den 2. maj 2018.

Beslutning

Udvalget fulgte op på den tidligere afholdte temadrøftelse om specialområdet, og havde bl.a. - men ikke kun - fokus på indsatser i forhold til læsevanskeligheder, forældresamarbejde, lærernes efteruddannelse og kompetencer, nye tilbudsformer og arbejdsmiljøet.

3. Præsentation af ungeområdet i København (2018-0109982)

Sagsfremstilling

Udvalget præsenteres for fakta og faglige dilemmaer i tilknytning til ungeområdet. Formålet med præsentationen er at introducere udvalget til området, herunder at give et overblik over de forskellige tilbud og baggrundsdata på området. Dette skal bidrage til at danne baggrund for de politiske beslutninger og analyser der forlægges udvalget i 2018.

Der vil være oplæg fra forvaltningen, jvf. bilag 1.

Beslutning

Præsentationen blev afholdt.

4. Evaluering af forsøgsfritidscentre (2017-0107477)

Bilag

- I. Forsøgsfritidscenter Østerbro Syd
- Ia. Samlet materiale Fritidscenter Østerbro Syd
- 2. Forsøgsfritidscenter Vesterbro
- 2a. Samlet materiale Fritidscenter Vesterbro
- 3. Forsøgsfritidscenter Indre Nørrebro
- 3a. Samlet materiale Fritidscenter Indre Nørrebro
- 4. Kommentarer fra faglige organisationer, paraplyorganisationer og områder
- 5. Baggrund, metode og opsamling af kvalitative data

Børne- og Undervisningsudvalget skal tage stilling til evaluering af forsøgsfritidscentre.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget:

- I. at evalueringen af forsøgsordning for fritidscentre tages til efterretning
- 2. at Forsøgsfritidscenter Indre Nørrebro afsluttes som forsøgsordning og at institutionerne bevarer deres nuværende
- 3. at Forsøgsfritidscenter Østerbro Syd afsluttes som forsøgsordning og at institutionerne bevarer deres nuværende organisering
- 4. at Forsøgsfritidscenter Vesterbro afsluttes som forsøgsordning og at institutionerne bevarer deres nuværende organisering

Problemstilling

Den 18. november 2015 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at give mulighed for forsøgsordninger for fritidscentre og den 24. februar 2016 godkendte udvalget tre to-årige forsøgsordninger. Udvalget besluttede, at forsøgsfritidscentrene skulle falde tilbage den oprindeligt besluttede organisering, med mindre der tages anden politisk beslutning for de enkelte forsøgsfritidscentre.

Institutionerne i forsøgsordninger fik mulighed for at fortsætte med hver sin bestyrelse og leder, men institutionerne skulle stadig organisere sig på en måde, hvor intensionerne i den ændrede organisering af fritidssektoren blev imødekommet. Det blev besluttet, at forsøgene skulle evalueres i foråret 2018 med henblik på en fremlæggelse for Børne- og Ungdomsudvalget i maj 2018, og at forsøgene skal evalueres i forhold til de beskrevne målsætninger med fritidscentre.

Løsning

Forvaltningen har udarbejdet en evaluering iht. Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning. Evalueringen udgøres af en kvantitativ del og en kvalitativ del og er vedlagt i bilag 1.

I den kvantitative del af evalueringen af de tre forsøgsordninger er hhv. robusthed, ledelsesandel og beskæftigelsesgrad blevet beskrevet.

Økonomisk robusthed: Overordnet set er det få af institutionerne i forsøgsordninger, hvor det er lykkes at skabe større økonomisk robusthed.

Forsøgsfritidscenter Vesterbro har arbejdet med sammenlægninger og har sammenlagt to kommunale klubber i området. I Forsøgsfritidscenter Østerbro Syd er Lomholdts Villa lagt ind under Pumpe Stationen, og B29 er blevet organiseret i en selvejende klynge. I forsøgsfritidscenter Indre Nørrebro er de kommunale enheder organiseret i klynger.

Ledelsesandel: Tabel I viser ledelsesandelen for forsøgsfritidscentrene. I forbindelse med etablering af fritidscentre blev der besluttet en effektivisering på ledelse med et måltal på 8,5 pct. ledelsesandel. Det blev ligeledes besluttet, at fritidscentrene skulle ophøre med, at have souschefer. Tabellen viser, at institutionerne bortset fra Murergården, har højere ledelsesandel end måltallet. Fritidscentrene udenfor forsøgsordning har opnået en lavere ledelsesandel end måltallet.

De steder, hvor ledelsesandelen er højere end måltallet, vil den besluttede effektivisering på ledelse ikke kunne realiseres. Institutionerne har således måtte hente effektiviseringen ved, at sænke serviceniveauet på andre områder.

Tabel I. Ledelsesandel for institutioner

		2017	2017 ink.
		ekskl.	souschef
		souschef	
Forsøgsfritidscenter	Idrætsfritidsinstitutionen Skjold -FC	11,6%	35,3%
Østerbro Syd	B29	9,2%	18%
	Thomas P. Hejles Ungdomshus	10,8%	19,4%
	Pumpestationen	7,2%	12,2%
Forsøgsfritidscenter	Vesterbro Ungdomsgård	7,2%	12,2%
Vesterbro	Settlementet	6,9%	19,3%
Forsøgsfritidscenter	Capella - Stockholmsgave -	12,9%	12,9%
Indre Nørrebro	Troldehøj		
	Kvisten	10,2%	10,2%
	Klub Guldberg	13%	13%
	Askovfondens Børnehus	7,6%	16,5%
	Sankt Johannes Gårdens Integrerede	5,9%	10,5%
	Børne-/Ungeinstitution		
	Murergården	8,2%	8,2%

Beskæftigelsesgrad: Tabel 2 viser udviklingen i beskæftigelsesgrad. Tabellen viser, at det ikke er lykkedes forsøgsfritidscentrene, at reducere deltidsstillinger og øge fuldtidsansættelser.

Tabel 2: Udviklingen i beskæftigelsesgraden.

	Beskæftigelse	2015	2016	2017
Forsøgsfritidscenter Østerbro Syd	Under 20 timer	-	19%	21%
	Mellem 20-35 timer	-	50%	49%
	35-37 timer	-	31%	30%
Forsøgsfritidscenter Vesterbro	Under 20 timer	28%	21%	32%
	Mellem 20-35 timer	46%	46%	43%
	35-37 timer	27%	32%	24%
Forsøgsfritidscenter Indre	Under 20 timer	11%	27%	25%
Nørrebro	Mellem 20-35 timer	50%	36%	42%
	35-37 timer	39%	36%	33%

Kvalitativ undersøgelse

Den kvalitative undersøgelse er vedlagt i bilag med de fulde besvarelser af evalueringsskemaerne.

Tabel 3: Opsamling på evalueringsskema fra institutioner og samarbejdspartnere. Positiv eller negativ overfor nuværende forsøgsorganisering.

Fritidscenter	Institution/samarbejdspartner	Positiv	Negativ
Forsøgsfritidscenter	Idrætsfritidsinstitutionen Skjold -FC	X	
Østerbro Syd	B29	X	
	Thomas P. Hejles Ungdomshus	X	
	Pumpestationen	X	
	Institut Sankt Joseph	X	
	Sortedamskolen	X	
Forsøgsfritidscenter	Vesterbro Ungdomsgård	X	
Vesterbro	Settlementet	X	
	Klynge VVK E		×
	Fritidscenter Indre Valby/Klynge VVK A		×
	Gasværksvejens Skole	X	
	Oehlenschlægersgades Skole		×
	Netværk Flora	X	
Forsøgsfritidscenter	Capella - Stockholmsgave- Troldehøj	X	
Indre Nørrebro	Kvisten		x
	Klub Guldberg		x
	Askovfondens Børnehus	X	

Sankt Johannes Gårdens Integrerede Børne-/Ungeinstitution	X	
Murergården	X	
Guldberg Skole	X	
Fritidsinstitutionen ved Blågård Skole		X
Klynge NB A		X
Klynge NB B		×

Det fremgår af tabel 3 at samtlige institutioner og samarbejdspartnere på Østerbro er positive overfor den nuværende forsøgsorganisering. På Vesterbro ønsker de to institutioner, at bevare deres nuværende organisering, mens tre af fem samarbejdspartnere er negative overfor den nuværende organisering. På Nørrebro ønsker fire institutioner, at bevare den nuværende forsøgsorganisering, mens to institutioner ønsker at overgå til organiseringen for de øvrige fritidscentre. Blandt samarbejdspartnerne på Nørrebro er en positiv overfor, at bevare nuværende organisering og tre ønsker at overgå til organiseringen for de øvrige fritidscentre.

Forvaltningen indstiller på baggrund af forsøgsinstitutionernes ønsker, at institutioner bevarer deres nuværende organisering. På Nørrebro, hvor der er institutioner med andre ønsker, peger klyngeledere og områdeleder på, at der er behov for styrket samarbejde og stærkere koordineret indsats, som den nuværende organisering ikke har været i stand til at levere. Her vil dialogen forsætte og hvis der i den forbindelse opstår forslag til ændret organisering, vil det blive forlagt Børne- og Ungdomsudvalget.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Forvaltningen vil vende tilbage til institutionernes organisering, hvis en senere og bredere faglig drøftelse af klubområdet giver anledning hertil.

Tobias Børner Stax

/Mette Seneca Kløve

Beslutning

Indstillingens I. at-punkt blev taget til efterretning.

Indstillingens 2.-4. at-punkt blev godkendt.

Udvalget drøftede behovet for at få afdækket hvorledes status er i sektoren som helhed, særligt i forhold til det faglige indhold.

5. Implementering af principper for Sikker By strategi 2018-2021 (2018-0115747)

Bilag

- I. Sikker By Strategi 2018-2021
- 2. Oversigt over indsatser under principperne i Sikker By strategi 2018-2021
- 3. Baggrundsnotat for nytænkning af 18+ indsatsen

Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) skal som følge af Borgerrepræsentationens (BR) godkendelse af Sikker By Strategi 2018-2021 drøfte principperne for Sikker By strategi 2018-2021, herunder om det giver anledning til at igangsætte nye indsatser.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) indstiller til BUU

- I. At BUU drøfter principperne for Sikker By strategien og tager BUF's indsatser på området til efterretning, if. bilag 2
- 2. At BUU, på baggrund af BR's beslutning om evt. igangsætning af nye indsatser, drøfter det tværgående samarbejde
- 3. At BUU tager til efterretning, at forvaltningerne sammen udarbejder budgetnotater med forslag til ungehus-modeller, jf. analyse fra budget 18 Nytænkning af 18+ indsatsen

Problemstilling

Sikker By er forankret i Økonomiforvaltningen og skal sikre samarbejde i kommunen omkring den kriminalpræventive og tryghedsskabende indsats.

Den 1. marts 2018 vedtog BR Sikker By Strategi 2018-2021. Det blev samtidig vedtaget, at fagudvalgene skal drøfte implementeringen af strategiens principper, herunder om de giver anledning til at justere eksisterende indsatser eller igangsætte nye.

Sikker By strategien er forankret i en styregruppe med ledelsesrepræsentanter fra alle forvaltninger, SSP København og Københavns Politi. En arbejdsgruppe, med medarbejderrepræsentanter fra de involverede parter, forbereder og følger op på styregruppens beslutninger og leverer forslag til, hvordan strategien kan føres ud i livet. Arbejdet i styregruppen og arbejdsgruppen koordineres af Team Sikker By i Økonomiforvaltningen.

Sikker By strategien tager afsæt i de erfaringer, der er opnået de seneste år på det kriminalpræventive og tryghedsskabende område i København. Den nye strategi bygger videre på disse erfaringer og sætter yderligere fokus på de dele af kommunens indsats, der kan udvikles og styrkes, for at København bliver en tryggere by med mindre kriminalitet.

Formål med Sikker By strategien

Strategien skal udgøre den overordnede ramme for det kriminalpræventive og tryghedsskabende arbejde i København de kommende fire år. Formålet er at sikre, at der på tværs af kommunen, og i samarbejde med politiet, trækkes i samme retning, for at opnå de fælles mål om mindre kriminalitet og øget tryghed.

Principperne i strategien udgør en fælles ramme for arbejdet med at gøre København til en tryggere by med mindre kriminalitet. Dette skal ske ved, at der på tværs i kommunen arbejdes med at styrke og udvikle indsatser med udgangspunkt i https://www.kk.dk/indhoid/borne-og-ungdomsudvalgets-modemateriale/23052018/edoc-agenda//23544d8-b/2/-40da-a1c3-/36/14c8a852/c10c8...

de 5 principper

De 5 principper:

- I. Vi samarbejder bredt for at sikre helhedsorienterede og koordinerede løsninger på kriminalitets- og tryghedsudfordringer i København.
- 2. Vi tager afsæt i den bedste viden om, hvad der virker, og vi måler effekten af, det vi gør
- 3. Vi kender til og sætter ind overfor alle børn og unge i København, der er i risiko for at blive kriminelle
- 4. Vi sikrer, at det er uattraktivt at være bandemedlem i København, og vi understøtter, at de, der ønsker at forlade de kriminelle miljøer får mulighed for det
- 5. Vi understøtter en god udvikling i lokalområder med tryghedsudfordringer gennem målrettede indsatser og strategisk fokus

Løsning

BUF arbejder med tre niveauer af indsatser.

<u>Den generelle forebyggende indsats</u> har et opbyggende bredt sigte og et fokus på en bred målgruppe af børn og unge, hvor der arbejdes med indsatser, der gavner alle børn og er formentligt især gavnlig for børn med særlige udfordringer.

Forvaltningen arbejder med at nå børnene så tidligt som muligt. Målet for hele den tidlige indsats er på sigt at mindske behovet for kompenserende tiltag i skolen. Det er således hensigten, at børnene bliver læringsparate og har større chance for at få succes senere i livet.

Den generelle forebyggende indsats er fx Tidlig Indsats, klasseledelse og Ny i Kbh (se bilag 2 for yderligere beskrivelse)

<u>Den foregribende indsats</u> har primært fokus på børn og unge, der udviser tegn på mistrivsel og/eller faglige udfordringer. Derudover er kommunens indsats på dette niveau primært målrettet kompetenceudvikling af medarbejdere.

Den foregribende indsats er fx Rådgivning i Københavnermodellen og samarbejdsinitiativer med andre forvaltninger.

<u>Den indgribende indsats</u> retter sig mod enkeltindivider, der viser tydelige tegn på problemer, og hvor der er behov for særlige eller udvidede indsatser, fx for unge, der færdes i risikomiljøer.

Den indgribende indsats er fx Udvidet åbningstid i fritidscentre i særligt udsatte områder og Second Chance.

Igangværende initiativer på tværs

Der opstår løbende problemstillinger eller udfordringer i arbejdet med unge, som forvaltningerne ser en fordel i at finde fælles løsninger på. Det gælder aktuelt 18+ målgruppen og en række andre indsatsområder og initiativer.

18+ indsatsen (Nytænkning af 18+ indsatsen)

På tværs af Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen er en arbejdsgruppe i gang med at se på, hvordan kommunens nuværende 18+ indsats kan gentænkes. Arbejdet er en del af budgetaftalen for 2018, hvor der blev aftalt en "tværgående afdækning af potentialet for at videreudvikle og nytænke konceptet for 18+ centrene. Tilbuddet skal fortsat løfte den kriminalitetsforebyggende indsats, men også tilbyde aktiviteter i samarbejde med foreninger og organisationer, som tiltrækker blandede brugergruppe fra hele byen, samt brobygning til uddannelse og job". 18+ centrene er finansieret under Sikker By.

Der er i dag ca. 500 kriminalitetstruede unge over 18 år, der i dag benytter sig af ét af Københavns Kommunes fem 18+ centre. De unge hænger ikke ud på gaden, og der er god kontakt, som er værdifuld, når der er optræk til uro, men det er en konstant udfordring at få brugerne til at indgå i almindelige tilbud til unge vedrørende uddannelse, beskæftigelse og fritidsaktiviteter (jf.bilag 3).

Udgangspunktet for en nytænkning af 18+ indsatsen er en inklusionsstrategi, hvor den nuværende 18+ målgruppe så vidt muligt skal inkluderes i tilbud og miljøer med flere ressourcestærke unge. En nytænkning af 18+ indsatsen vil således ikke være en indsats for 18+ målgruppen alene, men skal ses i sammenhæng med den samlede vifte af tilbud for alle unge i København mellem 15 og 30 år.

På baggrund af kortlægning af de nuværende brugere af 18+-centrene, dialog med brugere og workshop med medarbejdere på tværs af forvaltninger er arbejdsgruppen i gang med at udfolde en række mulige modeller for en nytænkning af indsatsen.

Overordnet set går overvejelserne på følgende modeller:

- 1) Et nyt stort ungehus med mange tilbud og med en central beliggenhed
- 2) En eller flere pilotmodeller, hvor en videreudvikling af ungetilbud tager afsæt i eksisterende tilbud, som i dag allerede har en større brugerflade end 18+ målgruppen, fx Nørrebrohallen, KBH+ og/eller Smedetoften.

I den/de valgte modellers indledende fase vil der blive foretaget en kortlægning af eksisterende tilbud.

Det er et centralt opmærksomhedspunkt, at ingen af de nævnte modeller vil kunne stå alene, hvis den nuværende 18+ målgruppe skal kunne rummes, da der er tale om en relativt ressourcesvag gruppe med bl.a. kriminalitetsudfordringer. Der vil fortsat være behov for lokalt forankret indsats overfor de dele af 18+ målgruppen, som ikke – eller kun i begrænset omfang - vil kunne flyttes til et stort centralt tilbud. Den lokalt forankrede indsats kan i en periode være en videreførelse af den eksisterende 18+ indsats, som gradvis overgår til en matrikelløs og opsøgende indsats, en sammenlægning af eksisterende 18+ centre eller et opsøgende tilbud med base i eksisterende lokale tilbud.

Øvrige tværgående indsatsområder

Udover det igangværende arbejde med nytænkning af 18+ indsatsen arbejder forvaltningerne aktuelt med en række indsatser på ungeområdet, der ligeledes har til formål at forebygge kriminalitet og/eller styrke de unges tilknytning til almensamfundet, herunder gennem uddannelse og beskæftigelse. Det drejer sig bl.a. om:

- 15+ samarbejdet: På baggrund af bandekonflikten 2017 har forvaltningerne (SOF, BUF, KFF, BIF) og SSP sat fokus på 15+ målgruppen for at sikre, at unge i risikomiljøer i København ikke kommer i yderligere kriminelle eller banderelaterede grupperinger. Målet er en styrkelse af samarbejdet på tværs.
- Analyse af fritidstilbuddenes kriminalitetsforebyggende effekt: Det blev aftalt i forbindelse med budgetaftalen for 2018, at der forud for budget 2019 gennemføres en analyse af, hvordan fritidstilbuddene bedst kan understøtte målsætningerne om, at unge med risikoadfærd benytter sig af tilbud, der har positive og kriminalitetsforebyggende effekter.
- Sammenhængende ungeindsats: Som en del af den nationale politiske aftale om bedre veje til uddannelse eller job skal landets kommuner etablere en sammenhængende kommunal ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet, som skal gøre alle unge under 25 år parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Derfor drøftede Børne- og Ungdomsudvalget, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget på udvalgsmøder i april og maj, hvordan Københavns Kommune kan implementere loven efter intentionerne om en sammenhængende ungeindsats. Indstilling om indretning af den fremtidige ungeindsats i København behandles af udvalgene i august.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Såfremt udvalget godkender indstillingen, vil der frem mod budget 19 blive udarbejdet budgetnotater med forslag til ungehusmodeller.

Med udgangspunkt i behandlingen i de forskellige fagudvalg, vil Økonomiforvaltningen samle bidragene fra alle udvalg i en indstilling til Økonomiudvalget, som herved får et samlet overblik over, hvordan der vil blive arbejdet med strategiens principper på tværs af udvalg.

Økonomiudvalget vil fremover en gang årligt modtage en afrapportering på strategiens mål samt på, hvordan der er blevet arbejdet med at realisere strategiens principper på tværs af kommunen.

Tobias Børner Stax

/Mette Seneca Kløve

Beslutning

Indstillingen I. at-punkt blev taget til efterretning.

Indstillingens 2. at-punkt blev drøftet.

Indstillingens 3. at-punkt blev taget til efterretning, idet udvalget lægger vægt på en bred løsningspallet vedr. nytænkningen af 18+ indsatsen, så der a) kan etableres flere store ungehuse og b) iværksættes flere pilotmodeller.

6. Temadrøftelse om kvalitet i dagtilbud (2018-0115551)

Der afholdes en temadrøftelse i forlængelse af tidligere introduktion til det faglige arbejde i dagtilbud. Endvidere introduceres til forvaltningens arbejde med a) kvalitetsrapporten på dagtilbudsområdet, herunder hvordan der følges op på arbejdet med kvalitet, b) læreplaner og c) inddragelse af forældre i arbejdet med kvalitet.

En indstilling om styrkede ramme for læreplaner behandles særskilt på dette BUU-møde.

Der vil være oplæg fra en leder om arbejdet med læreplanen i praksis, herunder hvilken effekt det har for børnene samt muligheder og udfordringer ved at inddrage forældrene i arbejdet med læreplanen.

Sagsfremstilling

Beslutning

Temadrøftelsen blev afholdt.

7. Ændringer i dagtilbudsloven: styrkede ramme for læreplaner, læringsfokus i KKFO/fritidshjem og forældreindflydelse (2018-0087001)

Bilag

- I. Oversigt over kommende ændringer i dagtilbudsloven
- 2. Implementeringsplan vedr. den styrkede ramme for læreplaner

Børne- og Ungdomsudvalget bliver orienteret om den nye styrkede ramme for læreplaner i dagtilbud. Desuden skal udvalget tage stilling til hvordan kravet om øget læringsfokus i KKFO og fritidshjem, samt forældres ret til at være repræsenteret i forældrebestyrelsen på enhedsniveau, håndteres.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget:

- 1. at udvalget tager orienteringen om den styrkede ramme for læreplaner til efterretning
- 2. at udvalget godkender at beslutningen om hvilke temaer, der arbejdes efter i KKFO og fritidshjem, uddelegeres til skoleledere/ledelsen af fritidshjemmet med inddragelse af skolebestyrelsen/bestyrelsen
- 3. at udvalget godkender forvaltningens forslag til håndteringen af, at forældrene fremover får ret til at være repræsenteret på enhedsniveau i forældrebestyrelsen

Problemstilling

I juni 2017 indgik regeringen aftale med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre om et kvalitetsløft på dagtilbudsområdet – "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet". Den 28. februar 2018 blev der fremsat forslag om ændring af dagtilbudsloven, og da det bygger på en bred politisk aftale, forventes det vedtaget i maj 2018. (http://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/L160/som_fremsat.htm)

I denne sag præsenteres hvordan, København kan implementere I) styrkede læreplaner, 2) øget læringsfokus i KKFO og fritidshjem forud for skolestart, samt 3) forældrenes ret til at deltage i forældrebestyrelsen på enhedsniveau. Ændringerne vedr. kombinationstilbud og deltidstilbud behandles i en separat sag på herværende møde. I bilag I beskrives samtlige lovændringer i dagtilbudsloven, og hvordan de håndteres i BUF.

Løsning

Orientering om den styrkede pædagogiske læreplan

En pædagogisk læreplan har udgangspunkt i sammensætningen af børnegruppen og beskriver dagtilbuddets arbejde med børnenes læring og overordnede pædagogiske beskrivelser af mål, aktiviteter og metoder. Der er arbejdet med de nuværende læreplaner siden 2004.

Den nye pædagogiske læreplan skal især sikre udvikling af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, hvor leg, rutinesituationer, vokseninitierede aktiviteter mv. giver børn mulighed for at trives og lære. Og den skal styrke den systematiske tilgang til og evaluering af læringsmiljøet, arbejdet med børn i udsatte positioner og samarbejdet med forældre om børns læring, trivsel og udvikling.

Det betyder, at institutionerne skal sætte skarpt fokus på læringsmiljøet. For nogle dagtilbud vil der være tale om en stor og gennemgribende forandring, mens der for andre er kortere vej til at være i mål.

For børnene vil stærke læringsmiljøer betyde:

- At flere kan deltage i læringsaktiviteter og leg, fordi de voksne har fokus på gode fysiske og relationelle muligheder for leg og læring
- At de oplever at voksne inddrager børnenes stemmer i planlægningen og evalueringen af læringsmiljøet
- At de får bedre overgange mellem dagtilbud, skole, fritidstilbud og hjem.

Overordnet set hænger den styrkede ramme for læreplanerne godt sammen med Københavns seks pejlemærker for pædagogisk kvalitet samt de øvrige principper og politikker der gælder for området (f.eks. for sundhed, klyngeledelsesprofil, integration og inklusion). Der bliver allerede i dag fulgt op på institutionernes arbejde med den faglige kvalitet i ledelsesstrengen og det årlige pædagogiske tilsyn. De institutioner, der er fagligt udfordret, kan – som noget nyt i BUF – komme på faglig handleplan. Handleplanskonceptet starter op pr. 1. september 2018, og de institutioner der på nuværende tidspunkt er med i 'Tidlig indsats programmet' (som stopper ved udgangen af 2018), vil efter behov, få udarbejdet en to årig faglig handleplan. Fokus her er på et løft af læringsmiljøet, og den styrkede ramme for læreplanen kan derfor også her supplere og understøtte arbejdet fremover.

Lovforslaget om den nye pædagogiske læreplan er blevet taget godt imod af både sektoren og de faglige organisationer. Der er særligt en anerkendelse af, at legen har fået en fremtrædende plads, og at forholdet mellem leg og læring står tydeligt. Bilag 2 beskriver implementeringen af den styrkede læreplan i København. Planen er blevet til på baggrund af en bred dialog med ledere og de faglige organisationer, samt dialogen i en følgegruppe af ledere.

Nationale midler til implementering

Regeringen har afsat midler til et kompetenceløft ifm. den styrkede ramme for læreplaner samt midler til flere pædagoger i institutioner med mange udsatte børn. Københavns Kommunes ansøgning til de to puljer er lagt til orientering på aflæggerbordet ved herværende møde. Kompetenceløftet består af korte læringsforløb og diplommoduler til udvalgte medarbejdere og ledere i daginstitutioner og dagplejen, og det er et krav, at puljemidlerne også anvendes til vikardækning. Der er opstillet meget klare rammer for og indhold i læringsforløb og diplommoduler, og der er fra sektorens side udtrykt bekymring for, at ikke alle medarbejdere kan få et kompetenceløft og at det kun er muligt at tilpasse indholdet i meget lille grad. Der vil derfor være brug for at supplere indsatsen. Suppleringen kan i mindre omfang ske ved prioritering af midler indenfor BUF's nuværende ramme til kompetenceudvikling, men vil også kræve, at der afsættes yderligere midler i budgettet.

Læreplanen som ramme for styringen af dagtilbud

Ministeren bemyndiges til at fastsætte få brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring. Det betyder, at den enkelte kommune ikke længere skal fastsætte mål for dagtilbuddene. Derimod skal styringen og udviklingen af området ske indenfor de mål, der er beskrevet i den styrkede ramme for den pædagogiske læreplan. Intentionen er, at dagtilbuddene i forhold til den pædagogiske opgave fremover alene ledes med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med dens børnesyn og læringsforståelse. I København vil arbejdet med pejlemærker, tilsyn og faglige handleplaner ikke være i modstrid med ønsket om at forenkle målene, men derimod være en ramme for implementering af netop de fælles mål.

Krav om læringsfokus i KKFO og fritidshjem indtil undervisningspligten indtræder

Lovændringerne betyder, at skolefritidsordninger og fritidshjem i perioden op til skolestart også skal arbejde med de seks kompetenceområder, der arbejdes med i børnehaveklassen eller temaerne i den pædagogiske læreplan. BUU skal beslutte, om KKFO'er og fritidshjem skal arbejde efter de seks kompetenceområder for 0. klasse efter folkeskoleloven, eller temaerne i den pædagogiske læreplan. Beslutningen foreslås delegeret til den enkelte skoles ledelse (skoleleder og skolebestyrelse) samt til fritidshjemmets ledelse, dog med den tilføjelse at også bestyrelsen i fritidshjemmet skal inddrages i beslutningen.

Styrket forældreindflydelse

Forældrebestyrelsens nuværende minimumskompetence udvides med retten til at fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem til at blive inddraget i den pædagogiske læreplan og til at skabe gode overgange for børn. Lovændringerne betyder endvidere, at hvis en institution er fordelt på flere enheder/matrikler, har forældrene ret til at have en forældrerepræsentant fra hver af de pågældende enheder/matrikler.

Det er allerede en del af forældrebestyrelsernes minimumskompetence i Københavns Kommune, at de skal inddrages i arbejdet med læreplanen. De øvrige ændringer vil blive indskrevet i de eksisterende vejledninger, og forvaltningen vil starte en dialog med sektoren om, hvordan forældre og ledere bedst kan understøttes i arbejdet med ændringerne, herunder få at vide, at de har ret til forældrerepræsentanter fra hver enhed, hvis institutionen er delt på flere enheder.

Økonomi

Ændringerne har ikke nogen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Den 7. juni 2018 er der dialogmøde mellem forældrebestyrelserne på dagtilbudsområdet og BUU. Her vil overskriften være forældreindflydelse, og dialogen skal blandt andet handle om, hvordan forældreindflydelsen kan styrkes. Forvaltningen vil derudover gå i dialog med KFO omkring, hvordan ledere og forældre bedst understøttes i et stærkt forældreråd- og forældrebestyrelsesarbejde.

Tobias Børner Stax

/Mette Seneca Kløve

Beslutning

Indstillingens I. at-punkt blev taget til efterretning.

Indstillingens 2. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 3. at-punkt blev godkendt, idet styrket forældreindflydelse drøftes på et kommende dialogmøde mellem udvalget og forældrebestyrelserne på dagtilbudsområdet.

8. Ændringer i dagtilbudsloven: deltids- og kombinationstilbud (2018-0086999)

Bilag

- 1. Oversigt over kommende ændringer i dagtilbudsloven
- 2. Beregninger pladsprise og forældrebetaling

Børne- og Ungdomsudvalget skal tage stilling til rammerne for deltids- og kombinationstilbud, som er to nye pladstyper i dagtilbud og privat børnepasning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, 1. at forvaltningens forslag til rammer for deltidstilbuddet godkendes

2. at forvaltningens forslag til rammer for kombinationstilbuddet godkendes

Problemstilling

I juni 2017 indgik regeringen aftale med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre om et kvalitetsløft på dagtilbudsområdet. Aftalen har resulteret i et lovforslag, der indeholder forslag til ændringer i dagtilbudsloven jf. de initiativer, der blev foreslået i Regeringens aftale. Lovforslaget er fremsat i Folketinget d. 28. februar 2018 og forventes endeligt vedtaget

I denne sag behandles forslagene om deltids- og kombinationstilbud. Den styrkede ramme for læreplaner og de øvrige faglige ændringer behandles i en separat sag på herværende møde. I bilag I beskrives samtlige lovændringer i dagtilbudsloven, og hvordan de håndteres i BUF.

Løsning

Det er intentionen i lovforslaget at forældre med skæve arbejdstider eller forældre på barselsorlov, fremover skal have mere fleksible muligheder for, at få deres barn passet. Derfor er der indført to nye pasningstilbud; deltids- og kombinationstilbud. Nedenfor beskrives lovændringerne gældende for de to tilbud, samt forvaltningens forslag til rammerne for tilbuddene. Fælles for de to forslag er, at kommunerne selv skal fastsætte de konkrete rammer, som er:

- Niveauet for reduktionen i forældrebetaling (den pris forældrene betaler for en plads)
- Niveauet for reduktion i pladsprisen (den pris institutionerne får pr. plads)
- Omfanget af kombinationstilbuddet
- Håndtering af de administrative konsekvenser af forslaget

Endvidere gælder det for begge forslag, at forvaltningen har været i dialog med ledere og faglige organisationer, og har forsøgt at balancere deres ønsker og behov ind i de to løsningsforslag. Ledernes bekymringer er overordnet:

- At forslagene vil give administrations- og registreringsarbejde til lederne og medarbejderne i institutionerne
- At lederne og medarbejderne skal bruge tid på at tjekke og drøfte med forældrene, om de har overholdt timeantallet for det tilbud, de har valgt
- At deltidstilbuddet vil skabe forstyrrelser i den pædagogiske praksis, hvis flere børn kommer senere og går tidligt.

Forvaltningens forslag for begge tilbud tager udgangspunkt i at:

- Lovens intention om at forældre med pasningsbehov, der ikke matcher de nuværende tilbud, får deres behov opfyldt, og at der gives en række af overskuelige muligheder
- Der formodentlig er tale om en lille gruppe af forældre, som ønsker at benytte deltids- og kombinationstilbud
- Institutionernes pædagogiske planlægning og hverdag skal belastes mindst muligt af tilbuddene
- Administrationen af tilbuddene reduceres så meget som muligt, og at så meget administration som muligt, klares i forvaltningen og ikke i institutionerne.

Der er for begge af de to tilbud tale om, at eksisterende pladser omdannes til deltidspladser, og at der således ikke skal oprettes nye pladser til formålet.

Deltidstilbuddet

Lovændringen betyder at forældre, hvor en eller begge forældre afholder fravær i medfør af barselsloven, har ret til en deltidsplads på 30 timer om ugen i et dagtilbud, til børn i husstanden i aldersgruppen 26 uger og indtil skolestart mod en reduceret egenbetaling. Det skal være muligt for forældre i målgruppen at vælge den deltidsplads i alle af kommunes 0-6 års dagtilbud. Tilbuddet skal træde i kraft 1. januar 2019.

Forvaltningens forslag til rammerne for deltidstilbud i Københavns Kommune Forvaltningens forslag er:

- Forældrebetalingen for deltidspladsen reduceres til 85% af en fuldtidsplads.
- Pladsprisen reduceres i form af en reduktion i pladsprisen på alle pladser, dvs. at alle institutioner uanset om de har børn i deltidspladser eller ej, får en lavere pladspris svarende til mellem 250-275 kr. mindre pr. plads (svarer til ca. 0,5 og 0,2 % af pladsprisen). Reduktionen af pladsprisen tager udgangspunkt i at der bliver oprettet 500 deltidspladser. Denne løsning er blevet peget på af ledere og de faglige organisationer (BUPL og LFS), da den skaber mindst usikkerhed om og stabilitet i institutionernes økonomi.
  - Reduktionen i pladsprisen betyder også en mindre reduktion i forældrebetalingen, som er medregnet i det samlede regnestykke.

Kombinationstilbud

Lovændringen betyder at enlige forældre og forældrepar, hvor begge har et dokumenteret arbejdsbetinget behov for pasning uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstid, skal tilbydes et kombinationstilbud. Kombinationstilbuddet indebærer, at barnet kan få en deltidsplads i et dagtilbud samtidig med, at forældrene modtager et tilskud fra kommunen til fleksibel pasning (privat børnepasning). Forældrene i målgruppen skal have mulighed for at vælge en kombinationsplads i alle dagtilbud 0-6 år. Muligheden gælder ikke forældre til tosprogede børn, der er optaget i et 30 timers tilbud. Tilbuddet skal træde i kraft 1. juli 2018.

Forvaltningens forslag til rammerne for kombinationstilbuddet i Københavns Kommune

En almindelig plads i et dagtilbud udgør ca. 50 timer, og forvaltningen forslag indeholder tre forskellige muligheder for at kombinere dagtilbud og privat pasning i op til 50 timer. I loven er det beskrevet, at tilbuddet skal tilrettelægges sådan, at det imødekommer den enkelte families behov. Med de tre forskellige pakker, har familierne gode muligheder for at vælge den løsning, der passer lige til deres situation. Det er ønsket fra lederne, at tilbuddet bliver så lidt kompleks som muligt, sådan at det bliver nemmere at administrere og kommunikere omkring.

Forældrene kan vælge mellem tre 'pakker':

- Op til 20 timer institution/30 timers privat pasning (forældrebetalingen reduceres til 75%)
- Op til 30 timers institution/20 timers privat pasning (forældrebetalingen reduceres til 85%)
- Op til 40 timers institution/10 timers privat pasning (forældrebetalingen reduceres til 95%)

Pladsprisen reduceres på alle pladser, dvs. at alle institutioner uanset om de har børn i kombinationspladser eller ej, får en lavere pladspris svarende til mellem 250-275 kr. mindre pr. plads, som det også er tilfældet med deltidstilbuddet. Reduktionen i pladsprisen tager udgangspunkt i at der bliver oprettet 250 kombinationspladser. Reduktionen i pladsprisen betyder også en mindre reduktion i forældrebetalingen, som er medregnet i det samlede regnestykke. Der vil blive gennemført tilsyn med de private børnepassere i kombinationstilbuddene på lige fod med de eksisterende private børnepassere, ligesom der vil blive stillet de samme indholdsmæssige krav til kvaliteten af pasningen.

Håndtering af registrering af anvendelsesgraden for de to pladstyper

Det er bestemt i loven, at der på månedsbasis skal ske en opgørelse af, hvor meget barnet har benyttet pladsen i gennemsnit. I København kan institutionerne i forvejen vælge at anvende systemet KBHbarn (intranet for daginstitutioner), til at registrere hvornår barnet kommer og går. For at imødekomme lederes bekymring for, at det bliver en administrativ byrde for institutionerne, vil der blive udarbejdet en elektronisk løsning i KBHbarn, som kan overvåge at børn i deltidspladser ikke benytter pladsen mere end det timetal, de betaler for. Da det er frivilligt, om man anvender KBHbarn, vil de institutioner, der ikke benytter KBHbarn, selv skulle registrere barnets fremmøde.

Økonomi

Det er endnu ikke meldt ud hvor meget og for hvad, kommunerne kan forvente at få DUT dispensation. Afklaringen forventes af komme i løbet af juni 2018.

Forvaltningens løsninger vil - baseret på de ovenfor beskrevne forudsætninger om hvor mange børn, der anvender tilbuddet - samlet set betyde en udgift på ca. 2 mill. for BUF. Det vil sige at tabet i indtægter i forældrebetalingen, plus den mindre

udgift til pladsprisen giver en udgift på 2 mill. Se bilag 2 for uddybende forklaring samt eksempler på, hvad de økonomiske konsekvenser kan være for familierne og institutionerne.

Såfremt DUT midlerne ikke dækker den formodede merudgift, vil BUF søge om at få del i den interne DUT kompensation via Økonomiforvaltningen.

Løsningen indebærer at pladsprisen reguleres en gang årligt i overensstemmelse med hvor mange der rent faktisk benytter tilbuddene. Hvis det viser sig at efterspørgslen er større end det forudsatte, vil det blive dyrere, og BUU vil blive inddraget i løsningsmuligheder. Hvis det viser sig, at efterspørgslen er lavere end forventet, vil pladsprisen stige igen, og institutionerne vil blive kompenseret for det, der har været taget for meget i pladsprisen.

Videre proces

Såfremt forvaltningens forslag godkendes vil de blive implementeret – for kombinationstilbuddets vedkommende fra 1. juli 2018 og for deltidstilbuddet d. 1. januar 2019.

Der vil udarbejdet en kort vejledning til institutioner i, hvordan de skal forholde sig ift. de nye tilbud, og hvor de kan søge hjælp. Desuden vil der, for at imødekomme ledernes bekymring for, at deltids- og kombinationstilbud vil forstyrre den pædagogiske hverdag, blive samlet op på de udfordringer, lederne møder, og sammen med lederne udvikle og videndele omkring løsninger.

Der vil omkring årsskiftet 18/19 blive trukket tal på hvor mange børn, der anvender kombinationstilbuddet, sådan at reduktionen i pladsprisen kan blive justeret i henhold hertil.

Tobias Børner Stax

/Mette Seneca Kløve

Beslutning

Indstillingens 1. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 2. at-punkt blev godkendt.

Udvalget ønskede at få forelagt et notat om anvendelsen af tilbuddene i 2019.

9. Medlemsforslag om strategi til bedre fordeling af tosprogede i dagtilbud og folkeskoler i København ()

Sagsfremstilling

Det foreslås.

- at Børne- og Ungdomsudvalget anmoder Børne- og Ungdomsforvaltningen om at udarbejde forslag til strategi for mere ligelig fordeling af tosprogede blandt daginstitutioner og folkeskoler i København. Strategien kan omfatte en periode på op til 10 år med en årlig progression ift. målet om bedre fordeling.
- At der gennemføres en temadrøftelse i BUU snarest muligt, hvor rammer, erfaringer og handlemuligheder til en mere ligelig fordeling af tosprogede børn og unge præsenteres.

(Stillet af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Venstre og Det Konservative Folkeparti).

Motivering

Vi ønsker at styrke integrationsindsatsen ved at sikre, at der fremover sker en mere ligelig fordeling af tosprogede børn og unge i de københavnske daginstitutioner og folkeskoler, så de enkelte institutioner og skoler mest muligt afspejler den overordnede andel tosprogede i København på godt 1/3 af alle børn.

Forskning viser, at når andelen af to-sprogede i folkeskolen er for stor, så går det ud over fagligheden. Der er i gennemsnit 25 pct. tosprogede elever på de københavnske almene folkeskoler, hvilket dækker over en stor variation fra skole til skole. Fra højest andel i Tingbjerg til lavest i Nyboder Skole. 22 ud af de 58 almenskoler i København har 30 pct. eller flere tosprogede elever, og heraf har 6 almenskoler over 50 pct. tosprogede (Tingbjerg Skole, Tagensbo Skole, Ellebjerg Skole, Skolen på Amagerbro, Peder Lykke Skole og Nørre Fælled Skole). Der ønskes derfor en beskrivelse af rammer, erfaringer og handlemuligheder til, hvordan man kan imødekomme en mere ligelig fordeling af de tosprogede børn og unge i folkeskolen. Forslagene fra forvaltningen skal tage hensyn til, at det ikke er en god løsning, at børn transporteres rundt i byen for at skabe en bedre fordeling.

Forskningen viser også, at de første 1.000 dage i et barns liv gør det absolut største forskel, så skal vi sikre at alle børn får de samme muligheder. Samtidig skal vi sørge for at have dagtilbud, hvor integrationsopgaven ikke bliver for stor. Andelen af tosprogede i dagtilbud ligger på nogenlunde samme niveau som i folkeskolen. Samtidigt er der en stor andel af børnene i de udsatte boligområder, der ikke kommer i daginstitution. I København har vi allerede besluttet at prioritere vores udsatte institutioner med flere ressourcer, så de er bedre end BUPLs anbefalinger. Samtidig drøftes der nationalt pt. en forslag vedr. at få flere udsatte børn i dagtilbud. Der ønskes derfor en beskrivelse af rammer, erfaringer og handlemuligheder til, hvordan der kan skabe plads til flere udsatte i dagtilbud og samtidig imødekomme en mere ligelig fordeling af de tosprogede børn i daginstitutioner.

Sagsfremstilling

Beslutning

Børne- og Ungdomsborgmester Jesper Christensen (A) stillede følgende supplerende forslag til medlemsforslaget:

"Vi ønsker, at oplægget fra Børne- og Ungdomsforvaltningen suppleres med forslag til, hvordan skoler i områder med høj tosprogsandel kan løfte det faglige niveau og blive mere attraktive - uafhængigt af hvor stor en tosprogsandel, skolen måtte have."

Medlemsforslaget blev inklusiv det supplerende forslag godkendt efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 8 medlemmer: A, B, C, F, O og V.

Imod stemte 3 medlemmer: Ø og Å.

Ingen medlemmer undlod at stemme.

Enhedslisten og Alternativet ønskede følgende tilført beslutningsprotokollen: "Vi vil gerne den mangfoldige by og dermed også folkeskoler og dagtilbud, hvor børn fra alle sociale lag mødes. Vi er dog modstandere af diskrimination og stigmatisering, og støtter derfor ikke ideen om at lave særlige regler på baggrund af etnicitet, hvor nogle skal flyttes og andre må blive. Løsningerne hen imod en blandet by, bør ikke være ensidigt fokuserede på sproglige mindretal. For at løfte tosprogede børn med særlige udfordringer i skolen, er der i stedet brug for at styrke efteruddannelsen af lærere og pædagogisk personale i undervisning i dansk som andetsprog, i modersmål og i interkulturel pædagogik, så man på de enkelte skoler og institutioner bliver bedre til at løfte tosprogede elever - fagligt og trivselsmæssigt. Et initiativ, der især vil kunne løfte de enkelte skoler, vil være oprettelsen af særlige DSA-vejledere for at sikre løbende efteruddannelse af personalet og for at styrke samarbejdet mellem skole og forældre. Set ift. daginstitutionerne, så ses der i forslaget ydermere bort fra alle de væsentlige faktorer, der har betydning for børns trivsel og udvikling. Eksempelvis normeringerne, hvor store børnegrupperne er, forældresamarbejdet, medarbejdernes (efter)uddannelsesniveau og hvor stor en viden, medarbejderne i de berørte institutioner har om de særlige udfordringer bestemte grupper af børn kan have – blandt andet dét at være tosproget".

10. Orientering fra forvaltningen ( )

Beslutning

Forvaltningen orienterede bl.a. om kapacitet på 0-2 års området, herunder kontakten med andre kommuner herom.

II. Meddelelser fra borgmesteren ()

Beslutning

12. Sager til efterretning (2018-0004446)

Bilag

- I. Oversigt over kommende sager
- 2. Invitation fra fobu til BUU til et dialogmøde om implementeringen af fritidsreformen, 1:1 samarbejde, de fortsatte visioner for fritidsinstitutionerne i København den 31. maj 2018
- 3. Henvendelse af 30.4.2018 fra SPIA til BUU ang. evaluering af forsøgsfritidscentre vedrører punkt nr. 9. på dagsordenen "Evaluering af forsøgsfritidscentre"
- 4. Henvendelse af 26.2.2018 fra Klub Vesterbros bestyrelse til BUU vedr. Bryggergårdens klub fremtidige organisering, samt borgmesterens svar af 7.5.2018
- 5. Notat om orientering om ansøgning til puljer ifm. ny dagtilbudslov
- 6. Henvendelse af 5.3.2018 fra TR'ere i Fritidscenter Indre Valby/VVK A LokalMED til BUU vedr.
- Bryggergårdens klynge-tilhørsforhold, samt borgmesterens svar af 7.5.2018
- 7. Socialforvaltningens notat til Børne- og Ungdomsudvalget og Socialudvalget om Socialforvaltningens håndtering af grove underretninger på børn og unge
- 8. Henvendelse af 18.4.2018 fra Skramloteket til BUU vedr. anmodning om opskrivning af den årlige bevilling, samt borgmesterens svar af 11.5.2018
- 9. Invitation til dialogmøde med forældrebestyrelserne i klynger og netværk i København den 7. juni 2018 10. Notat om status på pasningsgarantien maj 2018
- 11. Orienteringsbrev af 8.5.2018 til kommunalbestyrelsen om nye regler for den styrkede pædagogiske læreplan - Vedrører punkt 7 på dagsordenen om ændringer i dagtilbudsloven
- 12. Notat om implementering af Databeskyttelsesforordningen i BUF
- 13. Henvendelse af 16.5.2018 fra produktionsskoleledere i København og Tårnby til BUU vedr. etableringen af den kommende Forberedende Grunduddannelse (FGU), samt borgmesterens svar af 17.5.2018
- 14. Notat til BUU om daginstitutionspladser på Frederiksberg
- 15. Henvendelse af 23.5.2018 fra Nørrebro Lokaludvalg til BUU vedr. forsøgsordningen på fritids- og klubområdet - vedrører punkt nr. 4 på dagsordenen "Evaluering af forsøgsfritidscentre"
- 16. Notat af 11. maj 2018 fra klyngeledere i forsøgsordningen Indre Nørrebro ang. afdækningsproces for ledere og klyngeledere i Forsøgsordning Indre Nørrebro/Bispebjerg - vedrører punkt nr. 4 på dagsordenen "Evaluering af forsøgsfritidscentre"

Sagsfremstilling

Beslutning

13. Eventuelt ( )

Beslutning

Mødet sluttede kl. 16:20.

I4. B-sag: Anlægsbevilling til udbygning afOehlenschlægersgades Skole og fritidshjem (2018-0100878)

Bilag

- I. Økonomibilag
- 2. Udtalelse fra skolebestyrelsen
- 3. Udtalelse fra fritidshjemmets forældreråd
- 4. Ejendomsfaglig udtalelse
- 5. Kort over skolen situationsplan
- 6. Kort over skolens nærområde

Udvalget skal tage stilling til udvidelse af Oehlenschlægersgades Skole inkl. fritidstilbud.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at udvalget indstiller til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

I. at anlægsbevilling på 158,9 mio. kr. (2018 p/l) udmøntes i årene 2019-2021 til udbygning af Oehlenschlægersgades Skole med ét spor samt udbygning af fritidstilbud med 112 pladser

Problemstilling

I forbindelse med Budget 2015 blev det besluttet at udbygge Oehlenschlægersgades Skole med ét spor fra en to-sporet til en tre-sporet skole samt at udbygge fritidshjemmet tilsvarende. Der blev bevilget midler til både kapacitetsudvidelse og til helhedsrenovering, hvilket muliggør koordinering/samtænkning af de to initiativer.

Da projektet for Oehlenschlægersgades Skole startede før Budget 2016 følger sagen den tidligere proces. Derfor skal Børneog Ungdomsudvalget godkende, at de bevilgede anlægsmidler udmøntes.

Projektet er blevet forsinket, da udvidelsen er kompliceret. En række forskellige scenarier for udvidelsen har været afsøgt med henblik på at overholde budgettet og imødekomme krav og forventninger til funktioner mm. Projektet er udfordret af minimal plads, bevaringsværdige bygninger og snævre udearealer, som har ledt til en længerevarende dialog med TMF.

I Overførselssagen 14/15 blev der afsat yderligere 20,2 mio. kr. til projektet. Midlerne blev bevilget med henblik på at skabe sammenhæng mellem skolen og Litauens Plads, hvilket blandt andet forbedrer skolebørnenes mulighed for aktiviteter udendørs.

I Overførselssagen 17/18 blev der afsat ekstra midler til genhusning af skolen og fritidshjemmet svarende til i alt 51,3 mio. kr.

Løsning

Projektbeskrivelse

Oehlenschlægersgades skole består af en række selvstændige bygninger beliggende rundt om et gårdrum. Bygningerne er blevet opført efterhånden som behovet for kapacitet er vokset. Der er dårlig forbindelse mellem skolens forskellige funktioner og til Saxoly Fritidshjem, som er nabo til skolen.

Projektet indebærer nedrivning af én bygning og opførelse af en ny større bygning samme sted. Jf. bilag 5 (kort over skolen/ situationsplan). Den nye bygning vil blive sammenbygget med bygningen, der pt. rummer fritidshjemmet. Derved bliver fritidshjem og skole (indskoling) knyttet tættere sammen, og bygninger og udearealer bliver sammenhængende. Fritidshjemmet placeres i stueetagen tæt ved udearealerne.

Desuden placeres en ny, større gymnastiksal øverst i den nye bygning, som også vil rumme nye klasseværelser, jf. tegning i bilag 5.

I de øvrige skolebygninger forbedres sammenhænge mellem de forskellige funktioner, så bygningsmassen kan udnyttes bedre. F.eks. samles lokaler inden for samme fagområder. Bygningerne opgraderes med bl.a. bedre garderobeforhold og gruppearealer, et aktivitetsrum, nye faglokaler og nyt personale- og administrationsområde.

Projektet er udarbejdet i henhold til Funktionsprogram for skoler og KKFO/FH 2016 med enkelte modificeringer grundet den begrænsede plads. Det betyder, at der eksempelvis ikke bygges auditorie, og at nogle faglokaler er lidt mindre end funktionsprogrammet foreskriver. Tilpasningerne er sket efter aftale med byggeudvalget.

Skolen og fritidshjemmet har i dag et friareal på ca. 30 % af etagearealet. I forbindelse med udvidelsen indregnes 800 kvadratmeter af Litauns Plads i friarealet, hvorved et friareal på ca. 30 % bibeholdes. I kommuneplanen er det fastsat, at skoler skal have et friareal på 40 % af etagearealet – der kan afviges herfra i særlige situationer. Skolen har i praksis benyttet pladsen som udeareal i lang tid. Et vigtigt element i ombygningen af skolen er at åbne skolen op mod omgivelserne – herunder særligt mod Litauens plads. Med den nye bygning samt renoveringen af den gamle gymnastikbygning opnås en visuel sammenhæng mellem pladsen og aktiviteter inde på skolen og fritidshjemmet. Hovedindgang for indskoling og fritidshjem vil være fra Litauens plads, og der vil være to åbne passager mellem pladsen og skolegården.

Brugerinddragelse

I det forberedende arbejde har der været en længerevarende dialog med skolen og fritidshjemmet. I perioden primo 2016 til primo 2018 har en række byggeudvalgsmøder fundet sted. Her har repræsentanter fra skolen, fritidshjemmet samt skolebestyrelsen deltaget. Desuden er der gennemført fokusgruppemøder med relevante lærere og pædagoger om udvalgte funktioner, fx faglokaler. Skolebestyrelsen har tilkendegivet, at de er glade for at være inddraget i beslutningsprocessen. Fritidshjemmet Saxolys forældreråd har valgt ikke at deltage i byggeudvalget men har følt sig godt repræsenteret og informeret. Jf. udtalelser i bilag 2 og 3.

Genhusning

Genhusningen vil finde sted fra 2019-2021 og vil dels foregå på skolen og dels i pavilloner på en grund på Otto Busses Vej. Grunden ligger 1,3 km fra skolen og lejes af DSB, som er grundejer. Halvdelen af skolen vil blive genhuset på Otto Busses Vej og den anden halvdel på skolen. Det er forventningen, at indskoling og fritidshjemmet genhuses i første etape og mellemtrin og udskoling i anden etape.

Tidsplan

Byggearbejderne for udbygningen og helhedsrenovering forventes igangsat i januar 2019, forudsat at anlægsbevilling gives.

Ibrugtagning forventes medio 2021.

Praktikpladser

Det forventes, at der ved udførelsen af projektet kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige erhvervsuddannelses-praktikanter. På nuværende tidspunkt skønnes det, at opgaven vil medføre praktikantpladser svarende til 7 årsværk. Antal årsværk er opgjort på baggrund af lønudgifternes andel af den samlede entreprisesum.

Økonomi

I budget 2015 blev der afsat 127,2 mio. kr. (2018 p/l) til udbygning af Oehlenschlægersgades Skole med ét spor. Der blev ligeledes bevilget 11,4 mio. kroner til implementering af Fremtidens Fritidstilbud.

I overførselssagen 14/15 blev der bevilget yderligere 20,2 mio. kr. vedrørende sammenhængen til Litauens Plads.

Den samlede anlægsramme til udvidelsen af skolen inklusiv implementering af Fremtidens Fritidstilbud og styrkelse af sammenhængen til Litauens Plads er således på 158,9 mio. kr.

Budgettet er altså sammensat således:

	Tidspunkt for bevilling	Beløb
		(1.000 kr. / 2018 p/l)
Udvidelse med ét spor		127.199
	Budget 2015	
Sammenhæng	Overførselssagen 2014/15	20.229
til Litauens Plads		
	Budget 2015	11.438
Fremtidens Fritidstilbud		
		158.867
Budget i alt		

Byggeri København (ByK) tager forbehold for projektets økonomi samt tid og kvalitet. Årsagen er, at projektet ikke er endeligt planlagt, og der ikke foreligger et godkendt projektforslag. Der er brug for, at midlerne frigives nu, da ByK skal indgå aftale med entreprenøren. Derfor søges udmøntningen godkendt på nuværende tidspunkt.

Benchmark anlægsøkonomi

I Benchmarkingen tages udgangspunkt i det fulde byggeprojekt, hvor både udbygning og renovering indgår. Der kigges således ikke isoleret på udvidelsen, da en række renoverings- og udvidelsesaktiviteter er knyttet tæt sammen. Øster Farimagsgades Skoles byggesag kan fungere som sammenligningsgrundlag, idet skolen er blevet udvidet med en tilbygning og har gennemgået en mindre renovering. M2-prisen var på ca. 24.200 kr. beregnet ud fra skolens samlede areal, hvilket svarer til m2-prisen for udbygning og renovering af Oehlenschlægersgades Skole. Nybygningen på Østre Farimagsgades Skole var mere omfattende end på Oehlenschlægersgades Skole, hvor renoveringen til gengæld er mere omfattende. Bygningerne på Oehlenschlægersgades Skole er kraftigt nedslidt og det er nødvendigt at etablere byggeplads på offentligt areal. Desuden skal en bygning nedrives nænsomt med henblik på genanvendelse af byggematerialer.

Videre proces

Efter behandling i Børne- og Ungdomsudvalget fremlægges sagen for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Tobias Børner Stax

Sti Andreas Garde

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

15. B-sag: Udmøntning af anlægsbevilling til udbygning af Amager Fælled Skole (2018-0129985)

Bilag

- I. Økonomibilag
- 2. Ejendomsfaglig udtalelse
- 3. Kort over skolen før udbygning
- 4. Kort over skolen efter udbygning

Udvalget skal tage stilling til udmøntning af anlægsbevilling til kapacitetsudvidelse af Amager Fælled Skole med ét spor samt en udvidelse af fritidshjemmet Amagerhylden med 180 pladser, hvoraf 68 udløses af Fremtidens Fritidstilbud og 112 af kapacitetsudvidelsen.

Sagsfremstilling

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at udvalget indstiller til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

I. at anlægsbevilling på 106,3 mio. kr. (2018 p/l) udmøntes i årene 2018-2020 til udbygning af Amager Fælled Skole med ét spor samt udbygning af fritidstilbuddet Amagerhylden med 180 pladser

Problemstilling

I forbindelse med Budget 2016 blev det besluttet at udbygge Amager Fælled Skole med ét spor fra en 3-sporet til en 4-sporet skole samt at udbygge fritidshjemmet tilsvarende. Der blev bevilget midler til øget tilgængelighed, kapacitetsudvidelse og til helhedsrenovering, hvilket muliggør koordinering/samtænkning af de tre opgaver.

Projektet for Amager Fælled Skole startede inden den nuværende proces for anlægssager var fuldt indfaset, hvorfor Børne- og Ungdomsudvalget skal godkende, at de bevilgede anlægsmidler udmøntes.

Løsning

Projektbeskrivelse

Amager Fælled Skole og fritidshjemmet Amagerhyldens bygninger består af fire selvstændige bygninger. De ligger på hjørnet af Sundholmsvej og Amager Fælled Skolevej. Skolen er placeret i de bygninger, der tidligere husede Amagerbro Skole og Sundbyvester Skole (med tilhørende inspektørboliger). Skolerne er blevet sammenlagt til Amager Fælled Skole.

Den nordlige del af skolen, med tilhørende tidligere inspektørbolig, ombygges og renoveres. Denne del af skolen skal fremover huse udskoling, administration, faglokaler til håndværk og design samt billedkunst, lokaler til teknisk ejendomsleder og lærerforberedelse, to gymnastiksale og personalefaciliteter.

Ligeledes ombygges og renoveres den sydlige del af skolen med tilhørende tidligere inspektørbolig. Bygningen skal fremover huse indskoling, mellemtrin, madskole, gymnastiksal, skolebibliotek, faglokaler til fysik og kemi samt til naturfagligt center, lokale til lærerforberedelse og fritidshjemmet Amagerhylden.

Udover ombygninger og renoveringer af de eksisterende bygninger, bliver toiletbygninger i den sydlige del af gårdrummet revet ned. Samtidigt opføres en ny bygning på 800 m², som skal huse et auditorie/konferencerum, musiklokaler og en kælder med vaskeri og depot.

Projektet er udarbejdet i henhold til Funktionsprogram for skoler og KKFO/FH 2016 med enkelte modificeringer grundet den eksisterende bygningsmasse. Eksempelvis er idrætssalene mindre end programmet foreskriver, og det samme gælder klasselokalerne. Byggeudvalget er indforstået hermed.

Udearealer

I Budget 2014 blev 7 mio. kr. bevilget til at udvikle og åbne skolegården. Projektet blev ligeledes støttet af Lokale- og Anlægsfonden og Områdeløft (TMF). Skolegårdsprojektet er gennemført, og udvidelsen af skolen og implementering af Fremtidens Fritidstilbud vil ikke påvirke skolegården.

Brugerinddragelse

I det forberedende arbejde har der været afholdt en række byggeudvalgsmøder, hvor repræsentanter fra skolen, fritidshjemmet samt skolebestyrelsen har deltaget. Desuden er der gennemført fokusgruppemøder med relevante lærere og pædagoger om udvalgte funktioner, fx faglokaler. Skolebestyrelsen og fritidshjemmets bestyrelse har tilkendegivet, at de er glade for at være inddraget i beslutningsprocessen og føler, at de er blevet hørt.

Genhusning

I forbindelse med byggeriets udførelse er der behov for at genhuse både skolen og fritidshjemmet. Genhusningen af skolen vil foregå i en række pavilloner opstillet på matriklen ved Sundholmsvej. Fritidshjemmet vil blive genhuset dels i lejede lokaler på Sundholmsvej og dels i pavillonerne, hvor skolen også er genhuset.

Tidsplan

Byggearbejderne påbegyndes i sommerferien 2018 og ibrugtagning forventes at finde sted ultimo 2020.

Praktikpladser

Det forventes, at der ved udførelsen af projektet kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige erhvervsuddannelses-praktikanter. På nuværende tidspunkt skønnes det, at opgaven vil medføre praktikantpladser svarende til 10,5 årsværk. Antal årsværk er opgjort på baggrund af lønudgifternes andel af den samlede entreprisesum.

Økonomi

I budget 2016 blev der afsat 106,3 mio. kr. (2018 p/l) til udbygning af skolen med ét spor, implementering af Fremtidens Fritidstilbud og øget tilgængelighed.

Budgettet er sammensat således:

	Tidspunkt for bevilling	Beløb
		(1.000 kr. / 2018 p/l)
		100.479
Udvidelse med ét spor (inkl.	Budget 2016	
112 fritidspladser) og		
Fremtidens Fritidstilbud		

5.4.2019 Københavns Ko			Københavns Kommune
		Budget 2016	5.817
	Øget tilgængelighed		
			106.296
	Budget i alt		

Videre proces

 $Efter \ behandling \ i \ Børne- \ og \ Ungdomsudvalget \ fremlægges \ sagen \ for \ \emptyset konomiudvalget \ og \ Borgerrepræsentationen.$

Tobias Børner Stax

/Sti Andreas Garde

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.